

Zvonimir Balog

ČASTO SI VYMÝŠLAM...

ŽE MA BOLÍ ŠKOLA,
ABY SOM NEMUSEL ÍST DO ŽALÚDKA

PERFEKT

Zvonimir Balog

ČASTO SI VYMYŠLAM...

ŽE MA BOLÍ ŠKOLA,
ABY SOM NEMUSEL ÍŠŤ DO ŽALÚDKA

Zvonimir Balog

Preklad
Alica Kulihová

ČASTO SI VYMYŠLAM...

ŽE
ABY SOM NEMUSEL ÍŠŤ DO ŽALÚDKA
MA BOLÍ ŠKOLA,

Text © Zvonimir Balog
Illustrations © Zvonimir Balog
Slovak translation © Alica Kulihová 2013
Slovak edition © Perfekt 2013

ČASTO SI VYMÝŠĽAM...

ČE
ABY SOM NEMUSEL ÍŠŤ DO ŽALÚDKA
MA BOLÍ ŠKOLA,

Kniha vyšla s finančnou podporou Ministerstva kultúry Chorvátskej republiky.

Autor textu a ilustrácií: Zvonimir Balog
Výber zostavila a z chorvátskeho jazyka preložila: Alica Kulihová

V knihe sú uverejnené ilustrácie s láskavým dovolením BIB a so súhlasom vydavateľstva ALFA d.d. Zagreb z knihy *Ja konj*.

Editorka: Magdaléna Gocníkoviá
Jazykové redaktorky: Zuzana Vrábelová, Katarína Trgová
Grafická úprava a zalomenie: Veronika Sabovčíková, DTP Perfekt

Poviedky boli uverejnené v knihách Zvonimira Baloga: *Zelení mravi*, Znanje, 1996, *Zmajevi i vukodlaci*, Školska knjiga, 2003, *Ja, magarac*, Znanje, 1994, *Bonton*, Mozaik knjiga d.o.o., 2013

Vydal Perfekt, a. s., Karpatská 7, 811 05 Bratislava,
ako svoju 646. publikáciu.
Rok vydania 2013
Prvé vydanie

Tlač: FINIDR, s. r. o., Český Těšín

ISBN 978-80-8046-613-8

www.perfekt.sk

Slimák na colnej prehliadke

Slimák sa plazil niekoľko mesiacov v kolóne. Keď sa konečne dostal na colnicu, colník sa ho prísne spýtal:

„Tak teda, čo máš na prečlenie?“

„Nič.“

„Vraviš, že nič? A čo to máš na chrbte?“

„Čo by som mal, dom.“

„A dom je pre teba nič? Musíš byť veľký boháč, keď dom pre teba neznamená nič. Koľko si zaň zaplatil?“

„Nič.“

„Zase nič! Chceš povedať, že si ho dostal a že domy sa dnes rozdeľujú len tak zadarmo? Akoby bol dom nejaká bezcenná vec!“

„No, nemyslel som to...“

„Tak povedz, že si nemyslel a nie, že si ho dostal od nejakého toho... Teda, chcem počuť, ako si prišiel k tomu domu a koľko si zaň zaplatil.“

„Ja som sa s domom narodil,“ odvetil slimák hanblivo, lebo sa bál reakcie colníka.

„Hovoríš, že si sa s domom narodil? Prosím ťa, nerozosmievaj ma...“

„Spýtajte sa, koho chcete, ale my – slimáky sa rodíme s domami tak, ako sa rodia raky s klepetami a ježe s pichliacmi.“

„Škoda, že ja nie som slimák,“ poľutoval sa colník.

„Možno by potom aj vám, aj nám slimákom bolo lepšie.“

„Netáraj hlúposti. Ak tebe uverím, že si sa narodil s domom, iný ma začne presviedčať, že sa narodil s mercedesom alebo s leopardím kožuchom. Radšej mi povedz, koho skrývaš v tom dome!“

„Koho by som tam skrýval, ja sám v ňom žijem.“

„Ale čo, zlož ten dom z chrbta, pozrieme sa na to.“
„Dom sa nedá dať dole.“
„Akože sa nedá dať dole, vari je taký ťažký?“
„Dom je so mnou zrastený. Sňať slimákovi domček je, akoby ste človeku vytrhli zdravé zuby alebo vtákovi vyšklbli krídlo.“
„Nechaj to na mňa,“ samolúbo povedal colník. „No, ale najskôr si zapíšem tvoje meno. Ako sa voláš?“
„Slimák.“
„To je meno alebo priezvisko?“
„Aj meno, aj priezvisko.“
„Aké je tvoje povolanie?“
„Slimák.“
„Počúvaj, nerob si zo mňa dobrý deň! Povedal si, že tvoje meno je Slimák.“
„To je pravda.“
„A teraz hovoríš, že slimák je tvoje povolanie.“
„Slimák je moje meno, priezvisko aj povolanie.“
„A vierovyznanie?“
„Nerozumiem, čo to je?“
„No, v čo veríš?“
„V čo verím?“
„Áno, v čo veríš.“
„Verím v žihlavu...“
„A ešte?“
„Verím, že jedného dňa bude pršať.“
„Tento je trochu šibnutý,“ zamrmal si pre seba colník.
„Áno, už som si spomenul.“
„Čujme!“
„Verím, že aj iné slimáky veria, že bude pršať. A verím, že požierači sli-

mákov nie sú rozumné bytosti. Je ich ešte stále veľmi veľa. A že za takýchto okolností nie je ľahké byť slimákom.“

„Hlúposť.“

„Aj ja to vravím.“

„Nič nemusíš hovoriť, ty máš iba odpovedať na otázky, rozumieš? Národnosť?“

„Čo to je?“

„To je, či si Slovak, Chorvát, Nemec, Fín a tak ďalej.“

„Ja som to posledné,“ zasmrkal slimák s pocitom strachu, že sa veci hýbu nesprávnym smerom.

„Ktoré posledné?“

„Ak už niečo musím byť, tak som potom ATAKĎALEJ.“

„Hlupák, to nie je národ.“

„Škoda, tak dobre to znie.“

„Takýto prípad som ešte nemal,“ zamračil sa colník.

„Ani ja,“ vzdychol si slimák.

„Ty mlč a odpovedaj na otázky!“

„Dobre, mohli by ste sa ma teda spýtať, ako sa mám.“

„Netáraj hlúposti, radšej mi povedz, akého si pohlavia.“

„Ako kedy.“

„Aké ako kedy?“

„Niekedy som mužského, niekedy ženského. A sú dni, keď som aj ženského, aj mužského pohlavia.“

„Ako to? Hádam nie si ty ten... rozumieš mi?“

„Nie. Ja som obojpohlavný.“

„Obojpohlavný, obojpohlavný, povedz radšej labilný charakter, ktorý nevie, čo chce.“

„Viem, čo chcem.“

„Čo?“

„Chcem prejsť cez hranice a vy ma tu zdržiavate...“

„Ako stojíš s peniazmi?“

„My slimáky ležíme a nestojíme.“

„Dobre, ako teda ležiš s peniazmi?“

„S peniazmi neležím nijako, ale s ovcami na lúke sa mi leží celkom dobre.“

„Dost, dlho si robil zo seba blázna a teraz sa pozrieme, čo máš v tom dome.“

Colník sa celou silou zaprel do domčeka a oddelil ho od slimáka.

„Pozrime sa! Naozaj tam nič nemáš!“

Colník domček zabavil a slimáka po dlhom nťahovaní pustil. Tak vznikol prvý slimák bez domčeka – bezdomovec alebo takzvaný slizovec, ktorý neustále plače za svojim domčekom, a preto zanecháva za sebou striebisté slzičky.

Prečo lieta motýľ cik-cak

Keď sa motýľ omotýlil, keď sa narodil, neveril vlastným očiam, že je to on. Sadol si na prvú suchú trávičku a nedokázal sa ani pohnúť od údivu.

„Podme, podme, nečuduj sa, ale ži,“ povedal mu akýsi hlas.

„A vari čudovať sa neznamená žiť?“ spýtal sa motýľ.

„Samozrejme, že znamená,“ odpovedal neznámy hlas. „Vedieť sa čudovať znamená vnímať život ešte intenzívnejšie. Ty si sa čudoval, kým si bol ešte húsenicou. A okrem toho, že si sa čudoval, mal si veľkú túžbu.“

„A vari túžiť neznamená to isté ako aj žiť?“ spýtal sa motýľ.

„Vedieť túžiť znamená precitovať život ešte silnejšie. A vidíš, motýlik, ty si sa z obyčajnej húsenice stal neobyčajným motýľom iba preto, lebo si si to silno želal. Preto, lebo si chcel lietať. Preto, lebo si o tom dlho sníval.“

„Nie som ešte primálny na lietanie?“ spýtal sa motýľ.

„Nie si, motýle sú vždy rovnako veľké. Poďme, skús to. Roztiahni a potom spoj krídla. Uvidíš, ako ťa to vznesie. Krídla sa ti už celkom narovnali, vysušili a spevnili. Do toho, čo sa bojíš? Už máš za sebou jednu štvrtinu svojho života.“

„Už prešlo tolko času?“

„Čas, ktorý uplynul, nebol taký dlhý, aký krátky je tvoj život. Motýle, ako si aj ty, žijú iba jeden deň.“

„Iba jeden deň?“ zopakoval motýľ v panike, rýchlo zamával krídlami a vzlietol.

„Ak mám taký krátky život, musím sa teda ponáhľať žiť. Lenže, ako sa mám ponáhľať žiť, keď nemám poňatia o tom, ako by mal motýľ žiť? Och! Ja neviem žiť, bojím sa.“

„Ako by si nevedel?“ zahriakol ho hlas. „Ty už žiješ. A strach i nevedomosť sú tiež život, práve tak ako čudovanie sa a túžba. Leť, leť ďalej. A ak budeš chcieť, zabudneš na strach, keď pocítiš svoju silu.“

„Keď ja neviem, prečo som prišiel na tento svet a kam mám letieť.“

„Nikto nevie, prečo prišiel na svet. Nevie to ani mravec, ani človek. Ani strom. A predsa, každý robí svoju prácu. Spomeň si, čo si si želal, kým si bol húsenicou.“

„Chcel som lietať.“

„Prečo?“

„Aby som nebol stále na tom istom mieste, aby som obdivoval kvety.“

„No vidíš, to znamená, že si sa narodil preto, aby si nebol stále na tom istom mieste a aby si obdivoval kvety.“

„To znamená, že lietanie a obdivovanie je môj život,“ skonštatoval motýľ a zaletel k lúke plnej kvetov.

„Ach, aký je život krásny,“ vzdychol si motýľ, keď zazrel pod sebou množstvo rozkvitnutých voňavých kvetov.

„No tak, rozhodni sa pre jeden, o chvíľu bude poludnie,“ pošepol mu neznámy hlas.

„Čo? O chvíľu bude poludnie?“ prekvapene skríkol motýľ. „O chvíľu znamená, že som v polovici svojho života a ja som ešte nezačal žiť.“

Na nebi sa odrazu objavil oblak

„Čo ak oblak zakryje slnko? To by znamenalo, že druhú polovicu života strávim bez svetla, bez žiarivého slnka. To by bolo strašné. Na to nemiem ani pomyslieť.“

„Ale premýšľanie znamená žiť,“ ozval sa znovu hlas. „Aj tak ti však odporúčam, aby si menej myslel a venoval sa kvetom a užíval si ich krásu.“

„To by bolo najlepšie,“ súhlasil motýľ. „Mal by som si vybrať ten najkrajší kvet a venovať mu zvyšok svojho života.“

Jeden červený kvet mu ako prvý padol do oka. Rozhodol sa, že sa naň spustí. Avšak zmenil smer svojho letu, keď zazrel žltý kvet.

„Červený kvet je priveľmi nápadný, vyzerá ako čerstvá rana. Žltý sa zdá byť teplejší ako slnko, ktoré si sadlo do trávy.“

Keď sa približoval k žltému kvetu, motýľovi sa zazdalo, že modrý je ešte krajší.